

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Językoznawstwo historyczne		8.0.13998	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Angielskiego i Językoznawstwa Teoretycznego			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	forma	stacjonarne
		moduł	język, literatura, edukacja
		specjalnościowy	
		specjalizacja	językoznawcza
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Mikołaj Rychło, profesor uczelni; Adriana Wacewicz-Chorosz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Konwersatorium		30 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		10 godzin - przygotowanie do zajęć;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		10 godzin - przygotowanie do zaliczenia.	
Liczba godzin		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Konwersatorium: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)		angielski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		Zaliczenie na ocenę	
- Praca w grupach		Formy zaliczenia	
- Wykład konwersatoryjny		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja	
- Wykład problemowy		- zaliczenie ustne	
- Wykład z prezentacją multimedialną		- nie więcej niż dwa pisemne sprawdziany	
		- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników	
		- kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student uzyskuje zaliczenie na podstawie:	
		1) przygotowania do zajęć	
		2) czynnego udziału w zajęciach	
		3) wykonania pracy zaliczeniowej	
		4) prezentacji wyników pracy zaliczeniowej	
		5) końcowego zaliczenia pisemnego lub ustnego	
		W szczególnych wypadkach, student może być zwolniony z końcowego zaliczenia, jeśli dowiódł opanowania treści i efektów uczenia się, biorąc czynny udział podczas konwersatorium i prezentując wyniki samodzielnych badań.	

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt kształcenia	Zaliczenie ustne/pisemne	Wykonanie pracy zaliczeniowej	Prezentacja	Dyskusja
Wiedza				
K_W03		+		
K_W05	+	+	+	+
K_W07	+	+	+	+
Umiejętności				
K_U06			+	+
Kompetencje				
K_K01		+	+	+
K_K02		+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Wybór specjalizacji językoznawczej.

B. Wymagania wstępne

Znajomość podstawowej terminologii językoznawczej. Znajomość języka angielskiego na poziomie C1.

Cele kształcenia

Celem konweratoriów jest zapoznanie studentów z zagadnieniami rozwoju języka z punktu widzenia zmian, którym on podlega w czasie. Zmiany te będą opisywane i analizowane głównie na przykładach języków indoeuropejskich, zwłaszcza angielskiego, polskiego, niemieckiego, francuskiego, łaciny oraz ich zrekonstruowanych przodków: praindoeuropejskiego, pragermańskiego, prastowiańskiego.

Treści programowe

Zapoznanie z podstawowymi założeniami dotyczącymi zmian językowych. Polsko-angielskie wyrazy pokrewne i związane z nimi zmiany. Angielsko-niemieckie wyrazy pokrewne i związane z nimi zmiany. Zarys języka staroangielskiego. Zmiany fonologiczne, morfologiczne, syntaktyczne i semantyczne. Leksykalizacja. Gramatykalizacja. Współczesne nieregularności jako ślady po regularnych systemach z przeszłości. Źródła i przyczyny zmian językowych. Prawa głosowe. Apofonia. Działanie analogii oraz wyrównań analogicznych w fonologicznym i morfologicznym rozwoju języków. Nieregularne zmiany fonetyczne spowodowane frekwencją. Etymologie wybranych słów. Zjawisko pokrewieństwa językowego. Wybrane aspekty języka praindoeuropejskiego i ich rozwój oraz pozostałości w językach współczesnych. Teorie dotyczące prakolebki (jej miejsca i czasu). Zapożyczenia a wyrazy pokrewne.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

- Lass, Roger. 1994. Old English: A historical linguistic companion. Cambridge: Cambridge University Press.
- Mallory, J.P. and D.Q. Adams. 2006. The Oxford Introduction to Proto-Indo-European and the Proto-Indo-European World. Oxford: Oxford University Press.
- Mitchell, Bruce and Fred C. Robinson. 2007. A Guide to Old English. Malden, Oxford: Blackwell Publishing.
- Rychło, Mikołaj. 2019. Contrasting Cognates in Modern Languages from a Diachronic Perspective. Gdańsk: Gdańsk University Press.

B. Literatura uzupełniająca

- Campbell, Lyle. 1998. Historical Linguistics. An Introduction. Edinburgh University Press.
- Frawley, William J. (ed.). 2003. International Encyclopedia of Linguistics. (2nd edn.). Oxford: Oxford University Press.
- Gussmann, Edmund. 2002. Phonology: Analysis and Theory. Cambridge University Press.
- Hoad, T.F. (ed.). 1993. The Concise Oxford Dictionary of English Etymology. Oxford: Oxford University Press.
- Millar, Robert McColl. 2007. Trask's Historical Linguistics (2nd edn.). London: Arnold; revised edition of Trask (1996).
- Radford, Andrew. 2009. Analysing English Sentences: A Minimalist Approach. Cambridge: CUP.
- The Oxford English Dictionary, 3rd edn. in progress: OED Online, March 2000-, ed. John A. Simpson, www.oed.com.
- Polański, Kazimierz (ed.) 1999. Encyklopedia językoznawstwa ogólnego. Ossolineum.
- Reszkiewicz, Alfred. 1998. Synchronic Essentials of Old English. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Reszkiewicz, Alfred. 1996. A Diachronic Grammar of Old English. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Ringe, Don. 2008. From Proto-Indo-European to Proto-Germanic (A Linguistic History of English: Volume I). Oxford University Press.
- Rychło, Mikołaj (2012). An etymological comparison of English fist and Polish pięść: How they both descended from the PIE root for 'five'. *Linguistica Silesiana* 33: 19-38.
- Rychło, Mikołaj (2013). English herd and Polish trzoda: How the two words developed from one Proto-Indo-European root. *Acta Neophilologica* XV/1: 155-166.
- Rychło, Mikołaj (2014a). Ślady prawa Grimma w angielszczyźnie w zestawieniu z polskimi wyrazami pokrewnymi: pie. *p > pgerm. *f. *Język*

Polski XCIV/3: 200-211.

- Rychło, Mikołaj (2014c). Przejście pie. *p w pgerm. *f utrwalone w polsko-angielskich wyrazach pokrewnych: praformy różniące się budową słowotwórczą oraz późniejsze zmiany modyfikujące skutki prawa Grimma. Język Polski XCIV/5: 452-462.
- Trask, R. L. 2000. The Dictionary of Historical and Comparative Linguistics Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Watkins, Calvert. (ed.). 2000. The American Heritage Dictionary of Indo-European Roots. (2nd edn.). Boston, New York: Houghton Mifflin Company.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W03, K_W05, K_W07
K_U06
K_K01, K_K02

Wiedza

Student:

K_W03 - Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowane metodologie badań oraz teorie z zakresu anglistycznego językoznawstwa historycznego.

K_W05 - Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowaną terminologię z zakresu językoznawstwa historycznego, w tym w szczególności mającą zastosowanie w badaniach nad językiem angielskim.

K_W07 - Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu językoznawstwa historycznego, w tym w szczególności dotyczącą badań nad językiem angielskim.

Umiejętności

Student:

K_U06 - Potrafi komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców na tematy specjalistyczne z zakresu językoznawstwa, również posługując się zaawansowaną terminologią specjalistyczną z zakresu językoznawstwa historycznego.

Kompetencje społeczne (postawy)

Student:

K_K01 - Jest gotów do krytycznej oceny zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, w szczególności z zakresu anglojęzycznego językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz języka angielskiego.

K_K02 - Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy i umiejętności z zakresu studiów anglistycznych w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do zasięgania opinii opiekuna naukowego lub opiekuna w wybranym miejscu pracy w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.

Kontakt

mikolaj.rychlo@ug.edu.pl